

Openbare zitting van 24.11.2014

## Interpellatie van dhr Christian de Beco betreffende de waterbevoorrading van de gemeente

Mijnheer de burgemeester,  
Beste collega's,

Het is alom geweten dat de komende winter bij koude weersomstandigheden een aantal problemen met zich mee kan brengen op het vlak van elektriciteitsopwekking. Dit zou dan weer een aantal gevolgen kunnen hebben voor de waterbevoorrading van het gewest en dus ook voor de gemeente.

De verschillende productie-, opslag-, behandelings- en controle-installaties van het drinkwater zijn immers voornamelijk gevestigd in het Waals Gewest. Al deze installaties zijn afhankelijk van een regelmatige elektriciteitstoevoer. Het Waals Gewest heeft een preventief afschakelplan ingevoerd om het netwerk te beschermen tegen een overbelasting. Met deze interpellatie wil ik de doeltreffendheid van dit plan niet betwisten, maar wel zouden we op alle hypotheses voorbereid moeten zijn.

Op basis van een aantal gegevens over energieverbruik die gepubliceerd werden door Vivaqua, wordt 82,2% van onze energie verbruikt in de vorm van elektriciteit, waarvan 80% voor het pompen, de waterbehandeling en de kathodische bescherming. Volgens een artikel dat op 12 november 2013 gepubliceerd werd door Brussels Greentech, heeft Vivaqua dankzij een interne studie kunnen aantonen dat een blackout in België geen invloed zou hebben op de levering van drinkwater en er geen gezondheidsrisico zou zijn. De desinfectiesystemen, bepaalde kranen en metingen worden aangedreven door stroomgeneratoren. Met behulp van grotere stroomgeneratoren kan de productie gegarandeerd worden voor een periode van 15 dagen en het toezicht op afstand wordt mogelijk gemaakt door batterijen.

De bevoorrading kan dus een tijdje verzekerd worden, maar zonder garanties betreffende de regelmaat van deze bevoorrading. De vraag over het effect van een black-out op de waterbevoorrading is dus volstrekt pertinent.

Gezien het voorgaande en op basis van de gemeentelijke bevoegdheid zijn wij het ons verschuldigd om bepaalde vragen te stellen, en dit uit voorzorg.

- heeft de gemeente een parallel bevoorradingsplan opgesteld?
- hoe wordt er voor de bevolking gezorgd?
- zijn er bepaalde prioriteiten vastgelegd in de gemeente?

Ik dank u bij voorbaat voor uw antwoorden.

*De burgemeester neemt het woord:*

*"Mijnheer het gemeenteraadslid,  
Het overgrote deel van de watervoorziening van de gemeente verloopt met de hulp van de zwaartekracht.  
Dit betekent dat er geen elektriciteit nodig is voor de waterdistributie aan de Etterbeekse huishoudens.*

*Voor de winning van het water op zich zijn wel enkele energiebronnen nodig. Maar ook een groot deel van dit water belandt door de zwaartekracht in de reservoirs.*

*We moeten de zaken in verband met afschakeling of black-out misschien eerst even op een rijtje zetten. Eerst en vooral moeten we de twee zaken van elkaar onderscheiden. Een afschakeling is een bewuste uitschakeling van bepaalde cabines met de bedoeling de stroom naar andere zones te leiden. Indien er zich een afschakeling zou voordoen, zullen de overheden en de bevolking hier een week en een dag op voorhand voor gewaarschuwd worden. De afschakeling zal plaatsvinden tussen 17 u. en 20 u., en enkel in bepaalde zones. De kaart van het afschakelplan is voldoende bekendgemaakt in de pers. Het afschakelplan is niet van toepassing op het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, tenzij dan voor een kleine zone in Ukkel ter hoogte van de Prins van Oranjewijk.*

*De black-out is echter een algemene stroompanne, waarvan de duur kan variëren tussen de 10 u. en de 24 u. naargelang de zone. Het is een gevolg van een algemene uitval van het netwerk. Deze situaties kunnen ook voorvallen zonder dat er sprake is van een elektriciteitstekort. Een afschakeling komt overeen met een eenvoudige stroompanne of een incident op het netwerk (zoals een kabel die beschadigd wordt door een aannemer). De tijd die nodig is voor de herstelling is dezelfde.*

*Het land is ook al eens getroffen door een black-out, namelijk toen een boot een hoogspanningskabel losgerukt had in een haven langs de Rijn in Duitsland. Delen van Duitsland, Frankrijk, België en Nederland kwamen hierdoor zonder stroom te zitten. Het duurde 24 u. om het netwerk weer onder spanning te zetten voor de verst verwijderde gebouwen. Het verschil is dat deze incidenten plots voorvallen en zonder waarschuwing, in tegenstelling tot wat aangekondigd wordt voor de drie komende winters.*

*Vivaqua is in elk geval in staat om het hoofd te bieden aan een stroomtekort dankzij haar opslagreservoirs en haar generatoren. Er is dus geen enkele reden tot ongerustheid wat betreft de waterbevoorrading in de gemeente, of, in algemene zin, in het Brussels Gewest. In geval van black-out zou er zich enkel een probleem kunnen voordoen met de waterzuiveringscentrales voor wat betreft de zuivering van het afvalwater. Bij problemen zou het water gedurende een tijd opgeslagen worden, maar indien de hoeveelheid opgeslagen water te groot wordt, zal het water gewoonweg niet gezuiverd worden en in de Zenne geloosd worden, zoals tien jaar geleden nog het geval was.*

*De gemeente heeft geen parallel distributienetwerk voorzien als aanvulling op dat van Hydrobru. Het waterleidingsnetwerk in Etterbeek is maar liefst 78,06 km lang. Het is moeilijk voor te stellen om dit netwerk te verdubbelen op de kosten van de gemeente alleen, zonder nog maar rekening te houden met de onderhoudskosten en de bijbehorende kosten, terwijl de burger al betaalt voor het bestaande netwerk. Water zou driemaal zoveel, of zelfs nog meer kosten. Om u een idee te geven: Hydrobru heeft tussen 1989 en 2013 een bedrag van € 15.034.902,27 geïnvesteerd in het netwerk van Etterbeek. De gemeente kan zich deze luxe niet veroorloven. Bovendien zou een aanvullende bevoorrading ook een bijkomende aansluiting in elke gemeente met een meter vereisen. Om logische redenen zou Hydrobru ook niet toestaan dat hun netwerk verbonden wordt met het onze.*

*Hoe zouden we water produceren? Als de centrales van Vivaqua het netwerk van Hydrobru niet kunnen voeden, zouden ze ook het parallel netwerk van Etterbeek niet kunnen voeden. Bovendien heeft de gemeente ook niet de mogelijkheid om te boren of opvangterreinen aan te leggen om 'ons' netwerk van water te voorzien. Technisch gezien is het niet mogelijk om om het even waar en om op het even welke manier water op te vangen. Indien deze bevoorrading zonder stroomaandrijving verloopt, moet er opnieuw gewerkt worden met een bevoorrading op basis van de zwaartekracht, waarbij de bron zich op een grotere hoogte bevindt dan het hoogste punt van de gemeente, namelijk de hoogste verdieping van de gemeente. En een hoogte vinden die toereikend is om voldoende druk te garanderen, zou betekenen*

*dat de installaties in Wallonië gevestigd moeten worden. Dat zou grote aansluitingskosten tussen Etterbeek en de productiesite impliceren, zonder nog maar te spreken over de belastingen die het Waals gewest zou heffen op de waterproductie. We zouden ook een waterbron moeten vinden met water dat direct drinkbaar is zonder behandeling, en op een diepte en onder voldoende druk om een inning zonder elektriciteit te garanderen.*

*Wat de uiteindelijke zuivering van dit water betreft, zal Hydrobru niet toelaten dat haar riolering gebruikt wordt zonder betaling van een retributie. Zal deze gevraagd worden aan de gemeente of aan de inwoner? En wie zal belast worden met het opnemen van de meterstanden om deze zuiveringsretributie te berekenen? Het is volledig onrealistisch en ondenkbaar om een netwerk aan te leggen dat losstaat van dat van Hydrobru.*

*Wat de bevoorradsingszekerheid voor Etterbekenaars betreft, kan Vivaqua, zoals de tekst van de interpellatie het zelf zegt, 15 dagen productie garanderen, de opslagcapaciteit niet meegerekend. Welnu, een black-out (de meest problematische situatie) zou maximaal 24 u. duren voor de minder prioritaire zones van het land. Er is dus geen reden tot paniek of zelfs ongerustheid.*

*Om te voorzien in de prioriteiten wordt een waterdistributienetwerk niet op dezelfde manier beheerd als een elektriciteitsnet, dat de mogelijkheid heeft om een deel van de bevoorrading aan bepaalde klanten uit te schakelen en de bevoorrading aan anderen te behouden. Een ziekenhuis in een afschakelzone zal bijvoorbeeld nog steeds stroom krijgen terwijl dit niet het geval zou zijn voor de omliggende woningen). Een waterleidingsnet moet echter afgesloten worden ter hoogte van de reservoirs, of manueel ter hoogte van elke afsluiterskamer. Het is technisch gezien dus niet mogelijk om bepaalde personen voorrang te geven op anderen zonder tal van ingrepen uit te voeren en zonder het net op voorhand aan te passen en te bestuderen.*

*Conclusie: de gemeente hoeft zich geen zorgen te maken over problemen met de waterbevoorrading in geval van black-out of afschakeling."*

*Dhr. de Beco:*

*"Ik dank u voor uw uitleg en voor het meer dan grondig bestuderen van onze waterwinningscapaciteiten. Ik bedoelde eigenlijk vooral een bevoorrading met behulp van waterputten. Maar u hebt me gerustgesteld"*

*Dhr. Jean-Luc Robert:*

*"Zou het mogelijk zijn voor de gemeente om contact op te nemen met Hydrobru om een bezoek te brengen aan het reservoir in de Hoornstraat?"*

*De burgemeester antwoordt:*

*"Het heeft de omvang van een ondergrondse kathedraal, maar het kan niet bezocht worden want het is gevuld met water."*

*Mevr. Geuten neemt het woord:*

*"Mijnheer Robert, ik wilde zelf zo'n bezoek organiseren. Het reservoir is een belangrijke bezienswaardigheid in Etterbeek. Er is verschillende jaren aan gewerkt, maar om veiligheidsredenen kon het niet bezocht worden. Daarna werd het weer opgevuld. Zodra de mogelijkheid zich voordoet, zullen wij u op de hoogte brengen en een bezoek organiseren."*